

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11885/2024
25.07.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Бољевић, председника већа, Јасмине Симовић, Јелице Бојанић Керкез, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ... , чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ... , против тужене Републике Србије, Високи савет судства, Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 67/2024 од 08.02.2024. године, на седници одржаној 25.07.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 67/2024 од 08.02.2024. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 67/2024 од 08.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду Прр1 344/21 од 28.09.2023. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да исплати тужили 48.085,02 динара на име накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев за исплату законске затезне камате на досуђени износ почев од 30.06.2013. до исплате. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужили накнади трошкове поступка од 85.500,00 динара са законском затезном каматом извршности одлуке до исплате.

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 67/2024 од 08.02.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду Прр1 344/21 од 28.09.2023. године у ставу првом и другом изреке. Ставом другим изреке, одбијена је жалба тужиле и потврђена наведена првостепена пресуда у ставу трећем изреке. Ставом трећим изреке одбијене су жалбе странака и потврђено решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртом изреке првостепене пресуде. Ставом четвртим изреке одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне

примене материјалног права, позивајући се на члан 404. Закона о парничном поступку (посебна ревизија).

Посебна ревизија је, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23 – у даљем тексту: ЗПП) изузетно правно средство које се, због погрешне примене материјалног права, може изјавити против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом. О дозвољености посебне ревизије одлучује Врховни суд, ценећи потребу одлучивања о том правном средству због разматрања правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

У конкретном случају, тужиљино потраживање (део који није наплаћен у стечајном поступку) потиче из радног односа са послодавцем „Југобанка“ а.д. Београд над којим је поступак стечаја отворен решењем Трговинског суда у Београду Ст 22/2002 од 03.01.2002. године. Правноснажним решењем Привредног суда у Београду Р4 Ст 23/2021 од 26.02.2021. године утврђено је да је тужиљи повређено право на суђење у разумном року. Стечајни дужник је привредни субјект који је у време настанка тужиљиног потраживања пословао са државним капиталом - одлуком Савета Агенције СРЈ за осигурање депозита и санацију банака О. бр. BS-38/2001 од 05.07.2001. године, проглашене су неважећим све до тада емитоване акције банке, чиме су престала сва права акционара, а на дан отварања стечаја једини акционар банке био је Агенција за осигурање депозита.

По оцени Врховног суда, нису испуњени законски услови за одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној.

У конкретном случају је одлучено о накнади имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року у смислу одредбе члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року. О праву тужиље, висини тражене накнаде и начину обрачуна камате, судови су одлучили уз примену материјалног права на коме почивају и одлуке овог суда о истоветним захтевима са сличним чињеничним стањем и правним основом и о одговорности државе за штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизмирена у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Редовни судови у оваквим споровима следе и правне ставове изражене у одлукама Европског суда за људска права у предметима против Србије и одлукама Уставног суда, којим је успостављена „директна одговорност“ Републике Србије за обавезе привредних друштава која не уживају довољну институционалну и оперативну независност од државе, и то без утврђивања узрочно-последичне везе између повреде права на суђење у разумном року и настале имовинске штете.

Указивање на другачије судске одлуке којима је евентуално другачије одлучено о истом правном питању, не указује нужно и на другачији правни став изражен у тим одлукама јер одлука о основаности захтева у овој врсти спорова зависи од утврђеног чињеничног стања у сваком конкретном случају. За дозвољеност посебне ревизије нису од утицаја наводи тужене о неутврђеној структури потраживања, односно да ли је у исту урачуната и затезна камата, и по којој методи је обрачуната, с обзиром да је у

3

спроведеном поступку разјашњено да је камата обрачуната методом простог интересног рачуна.

Из наведених разлога, нема места одлучивању о посебној ревизији тужене ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права. С`обзиром да у овом спору нема ни правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, нити потребе за новим тумачењем права, одлучено је као у првом ставу изреке на основу члана 404. ЗПП.

Према одредби члана 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда у поступку у спору мале вредности ревизија није дозвољена, због чега је, на основу члана 413. тог закона, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Драгана Бољевић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић